Hustadvika kommune

Tingplassen 1
6440 Elnesvågen
postmottak@hustadvika.kommune.no

Referanse: 2026/2050
Jessheim, 9. oktober 2026

Høringssvar – lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Hustadvika kommune for tilskuddsåret 2027

Læringsverkstedet barnehager viser til Hustadvika kommunes høring om forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager for 2027.

Læringsverkstedet er medlem av både Private Barnehagers Landsforbund (PBL) og NHO Geneo, og svaret vårt må leses sammen med organisasjonenes høringsinnspill. Vi stiller oss bak organisasjonenes merknader og konklusjoner om beregningen.

Beregningsgrunnlaget har flere feil og mangler som må rettes før forskriften vedtas. Kommunen må også gi private barnehager et grunnlag som kan kontrolleres linje for linje. Dette handler om likebehandling og forutsigbarhet. Begge deler må være på plass.

Tilskuddssats
Hustadvika kommunes satser må bygge på korrekte barnetall, korrekte kostnader og symmetrisk behandling av barnehager som er opprettet eller lagt ned. PBL viser til at Tornes og Vevang barnehage var i drift og rapportert i BASIL per 15. desember 2024, men at barnetallene er utelatt fra beregningen. Samtidig ligger driftskostnader fra den delen av 2025 barnehagene var i drift, inne i grunnlaget.

Kommunen må enten ta barnetallene for Tornes og Vevang inn i den vektede tellingen eller ta kostnadene til de nedlagte barnehagene ut. Kostnader og barnetall må behandles likt. Alt annet gir et skjevt beregningsgrunnlag.

NHO Geneo viser også til at fremdriftsplanen legger opp til et vedtak om pensjonssats 30. november 2026. Fristen for enkeltvedtak om prosentsats og pensjonstilskudd per årsverk er 31. oktober 2026. Kommunen må rette fremdriftsplanen og foreta en individuell vurdering av pensjonsvilkårene i hver privat barnehage.

Dokumentasjonsplikt
Kommunen spør om beregningsgrunnlaget og avgrensningene er beskrevet tydelig nok til å kunne etterprøves. Svaret er nei. Regnearket mangler begrunnelse for uttrekk på regnskapslinjene under funksjon 201 og 221. Flere kostnader er gruppert som «barnehagemyndighet», «lærlinger» eller «annet» uten at kommunen viser hvorfor uttrekket er lovlig.

Vi ber kommunen legge frem en linjevis oversikt over hvert uttrekk med beløp, KOSTRA-funksjon og art, kategori, hjemmel og begrunnelse. Når kommunen trekker fra inntekter, må den vise hvilke utgifter inntektene dekker og at disse utgiftene ligger i beregningsgrunnlaget.

Kommunen må også dokumentere bruken av lærlinger. Uttrekket forutsetter at lærlingene kommer i tillegg til ordinær bemanning og at bare lærlingenes egne lønnskostnader holdes utenfor. Kommunen dokumentere at bemanningsnormen og pedagognormen er oppfylt i hver kommunal barnehage, og samtidig vise at normene er oppfylt uten lærlingene. I tillegg må kommunen vise hvordan bemanningsnorm og pedagognorm er oppfylt ved sykefravær.

Speilingsprinsippet
PBL og NHO Geneo har påvist flere poster som må rettes eller dokumenteres. Kjøp av IKT-tjenester på 263 702 kroner er holdt utenfor som barnehagemyndighet, samtidig som 131 851 kroner trekkes fra en gang til. Det doble fradraget må fjernes. Driftsnær og pedagogisk IKT skal inngå i grunnlaget.

Kommunen har trukket fra 904 114 kroner i kostpenger, mens matvarekostnadene i grunnlaget er 805 967 kroner. Fradraget må begrenses til de faktiske matutgiftene, dersom kommunen ikke dokumenterer at andre utgifter i grunnlaget dekkes av kostpengene.

Kommunen har også trukket fra tilskudd og refusjoner. For hver inntekt må kommunen vise hva den dekker. Refusjoner kan ikke trekkes fra når de tilhørende utgiftene ikke ligger i grunnlaget. Refusjon fra andre kommuner for barn i kommunale barnehager kan heller ikke trekkes fra bare fordi barnet bor i en annen kommune.

Arbeidsgiveravgiften på pensjon må beregnes ut fra det som faktisk er bokført. Det skal ikke trekkes arbeidsgiveravgift på bruk av premiefond eller amortisering av premieavvik når slik avgift ikke er påløpt. Beregningen må speile de reelle kostnadene. Det er selve poenget.

Forutsigbar prosess ved endringer
Forskriftens § 3 har for vid åpning for administrative justeringer av satsene uten forhåndsvarsel. Bestemmelsen må avgrenses til tekniske oppdateringer av nasjonalt fastsatte størrelser, som kommunal deflator og maksimalpris. Andre endringer i beregningsmetode, beregningsgrunnlag eller satser må sendes på høring.

De private barnehagene må få kontrollere endelige beregninger før satsene vedtas. Kommunen må vise hvilken deflator og hvilke indekstall som er brukt, og forklare hvordan justeringen påvirker satsene. Endringer som kan redusere tilskuddet kan ikke komme som en overraskelse etter at budsjetter og bemanning er planlagt.

Forskriften må stå på egne ben
Forskriften må selv kreve spesifikasjon på art- og linjenivå, dokumenterte fordelingsnøkler og begrunnelse for hvert uttrekk. En henvisning til KS' og PBLs veileder og et eget regneark er ikke nok. Barnetelling, vekting og indeksering må fremgå, og beregningsmodellen må gjøre hvert beregningsledd kontrollerbart.

Ordlyden om «sosiale utgifter» bør erstattes med lovens begreper: pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift på pensjonsutgifter. Forskriften må også regulere valg av pensjonssats,

innsyn, medvirkning og innholdet i enkeltvedtakene. Vedtaket må vise beregningen for grunntilskudd, ekstra grunntilskudd, pensjonstilskudd og eiendomstilskudd, og opplyse om klageadgang.

Anmodning
Læringsverkstedet ber Hustadvika kommune om å avklare følgende før forskriften vedtas:

- Rette barnetallsberegningen for Tornes og Vevang, eller ta tilhørende kostnader ut av grunnlaget.
- Fjerne det doble IKT-fradraget og ta driftsnær og pedagogisk IKT inn i beregningsgrunnlaget.
- Begrense fradraget for kostpenger til dokumenterte utgifter i grunnlaget.
- Dokumentere tilskudd og refusjoner post for post, og reversere fradrag som ikke har tilhørende utgifter i grunnlaget. Kommunen må også vise hvordan bemanningsnorm og pedagognorm er oppfylt ved sykefravær.
- Rette uttrekket av arbeidsgiveravgift på pensjon og skille poster uten arbeidsgiveravgift fra faktisk avgiftspliktig pensjon.
- Dokumentere at lærlinger kommer i tillegg til ordinær bemanning, og at bemanningsnormen og pedagognormen er oppfylt uten lærlingene.
- Fastsette pensjonssats for hver barnehage etter en individuell vurdering og fatte vedtak innen 31. oktober 2026.
- Fastsette konkrete dokumentasjonskrav i forskriften og gjøre beregningsmodellen tilgjengelig i redigerbart format.
- Avgrense administrative justeringer til tekniske oppdateringer og sende reelle endringer i satser eller beregningsmåte på ny høring.

Forskriften kan ikke vedtas på et beregningsgrunnlag som fortsatt inneholder dokumenterte feil og uttrekk kommunen ikke har begrunnet. Rett grunnlaget først. Vedta forskriften etterpå.

Læringsverkstedet viser for øvrig til PBLs og NHO Geneos konkrete merknader og forslag til endringer i forskriften. De åpne spørsmålene om barnetall, IKT, kostpenger, refusjoner, pensjon og dokumentasjon må være avklart før kommunestyret behandler saken.

Med vennlig hilsen

Læringsverkstedet barnehager